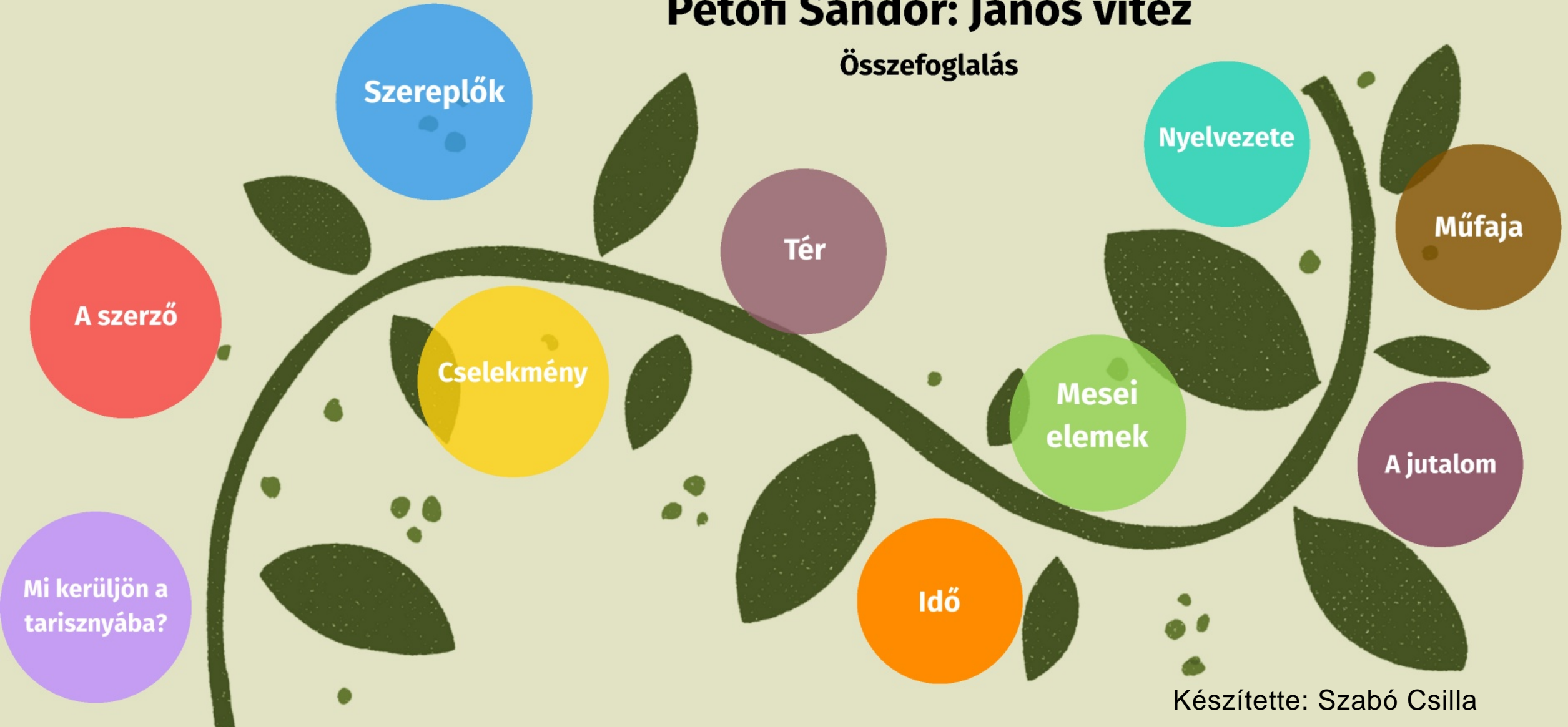

Petőfi Sándor: János vitéz

Összefoglalás

Készítette: Szabó Csilla

Petőfi Sándor

1823. január 1. - Kiskőrös

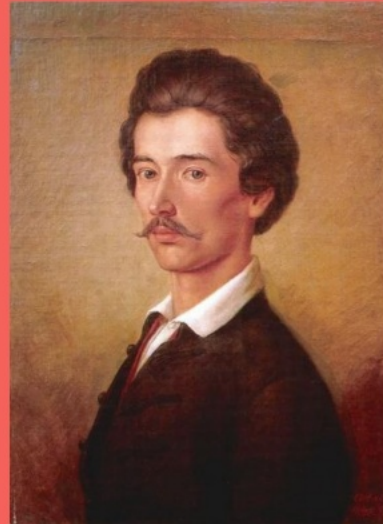
Petrovics István és Hrúz Mária

Pesti Divatlap

Arany János

vándorszínész

Szendrey Júlia

1848-49-es
forradalom
és szabadságharc

összesen 9 iskola

1849. július 31. - fehéregyházi ütközet

1844 - János vitéz

Megoldás

Petőfi fontosabb életeseményei

Petrovics István és Hrúz Mária

1823. január 1. - Kiskőrös

vándorszínész

Arany János

Szendrey Júlia

1849. július 31. -
fehéregyházi
ütközet

1844 - János vitéz

Pesti Divatlap

összesen 9 iskola

1848-49-es
forradalom
és szabadságharc

Petőfi Sándor: János vitéz

Összefoglalás

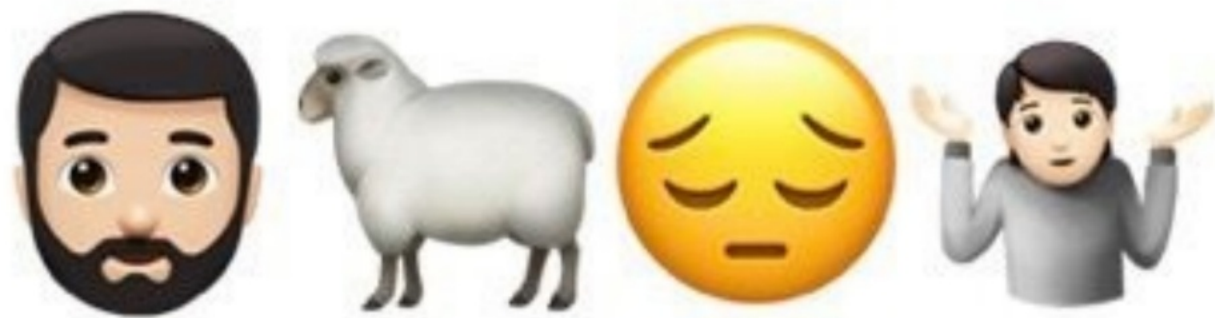
Bevezetés

1-2. rész

Bonyodalom

3. rész

etés
ész

Bevezetés
1-2. rész

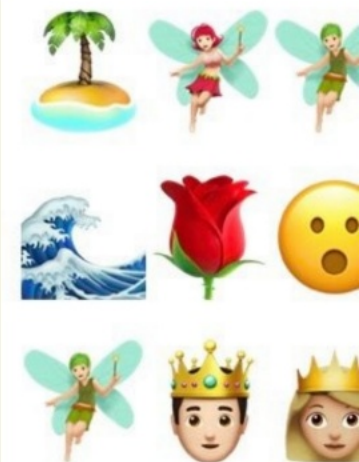
Bonyodalom
3. rész

A bonyodalom
kifejtése
4-24. rész

Befejezés
26-27. rész

ségével!

Tetőpont
25. rész

A bonyodalom
kifejtése
4-24. rész

Befejezés
26-27. rész

3

3

Befejezés

26-27. rész

Idézzétek fel a mű cselekményét az alábbi emotikonok segítségével!

Bevezetés 1-2. rész

Bonyodalom 3. rész

A bonyodalom kifejtése 4-24. rész

Tetőpont 25. rész

Befejezés 26-27. rész

1

Honnan indul, hová ér?

Miért indul el?

Mi a célja?

Helyszínei

Próbák

2

Honnan indul, hová ér?

Miért indul el?

Mi a célja?

Helyszínei

Próbák

A két vándorút összehasonlítása

	Első vándorút	Második vándorút
Honnan indul, hová ér?	falu → falu	falu → Tündérország
Miért indul el?	elvesztette a nyáját	elvesztette Iluskát
Mi a célja?	összeházasodhasson Iluskával	nincs
Helyszínei	valós	mesei
Próbák	becsület, bátorság, hűség	furfang, becsület, vakmerőség, erő

A két vándorút összehasonlítása

	Első vándorút	Második vándorút
Honnan indul, hová ér?	falu → falu	falu → Tündérország
Miért indul el?	elvesztette a nyáját	elvesztette Iluskát
Mi a célja?	összeházasodhasson Iluskával	nincs
Helyszínei	valós	mesei
Próbák	becsület, bátorság, hűség	furfang, becsület, vakmerőség, erő

Petőfi Sándor: János vitéz

Összefoglalás

Szereplők

Eltévedt
üzenetek

Megoldás

Csoportosítsátok a János vitéz szereplőit
aszerint, hogy segítik vagy akadályozzák a
főhőst!

A főhős

Megoldás

- Iluska
- a huszárok
- a francia király
- királykisasszony
- a falubeli menyecske
- a fazekas
- a halász
- griffmadár
- óriások
- tündérek

- mostoha
- zsványok
- törökök
- a török basa és a fia
- óriások
- boszorkányok
- szellemek
- medvék
- oroszlánok
- sárkánykígyó

Eltévedt üzenetek

Hozz
szárított
békacombot
este! 😊
Kell a
főzetbe! 🐸

Jó napot!
Sajnos már csak a
megbeszéltek juhok
felét tudom
eladni önnek. Ha
így is érdeklő a
vásár, kérem
hívjon fel!

A fiam túszot
ejtett!
Előnyben
vagyunk! Most
már biztosan
megadják
magukat! 💪

Már megint
elfogyott a
kőszikla! Arról volt
szó, hogy ma te
vásárolsz be!
😞 😞 😞 😞

Szerelmes
vagyok! Ő az én
Megmentőm!
😍 😍 😍

A mostohám ma
is egész nap
dolgoztatott. 😞 😞
És cserébe mit
kaptam? Csak
száraz kenyeret.
Már nem sokáig
bírom....segíts,
kérek! 😞 😞

Holnap
találkozunk a
vásárban!
Viszem az
eladó
korsókat! 😊

Mit csináljak?
Unatkozom!
😞 😞

Egész nap csak
heverézem a
virágnyszolyán
.. már unom a
tavaszt!

zz

ított

ombot

te! 😄

l a

tbe! 😈

Jó napot !

Sajnos már csak a
megbeszélte juhok
felét tudom
eladni önnek. Ha
így is érdeklí a
vásár, kérem
hívjon fel!

A fiam t
ejtett
Előnyb
vagyunk!
már bizt
megad
maguk

A mostohám ma
is egész nap
dolgoztatott. 😞 😭
És cserébe mit
kaptam? Csak
száraz kenyeret.
Már nem sokáig
bírom....segíts,
kérek! 😞 😭

Mit csinállok?
Unatkozom!

t üzenetek

Jó napot!
os már csak a
gbeszélte juhok
élet tudom
dni önnek. Ha
y is érdeklő a
ásár, kérem
hívjon fel!

A fiam túszot
ejtett!
Előnyben
vagyunk! Most
már biztosan
megadják
magukat!

Már megint
elfogyott a
kőszikla! Arról volt
szó, hogy ma te
vásárolsz be!

Szerelmes
vagyok! Ő az én
Megmentőm!

Hozz
szárított
békacombot
este! 😜
Kell a
főzetbe! 😈

Jó napot !
Sajnos már csak
megbeszélte juho
felét tudom
eladni önnek. Ha
így is érdekli a
vásár, kérem
hívjon fel!

Holnap
találkozunk a
vásárban!
Viszem az
eladó
korsókat!

nap
zunk a
ban!
m az
dó
okat!

Mit csinállok?
Unatkozom!

Egész nap csak
heverésem a
virágnyszolyán
.. már unom a
tavaszt!

az élet-
helyzetéből
(környezet,
családi
állapot,
státusz)

a tetteiből

Honnan tudjuk?

a beszédéből

valaki
bemutatja
(elbeszélő,
más szereplő,
ő maga)

János vitéz tényleg létezett!

Horváth Nepomuki János
1774, Ráckeve

Hasonlóságok:

- ✓ jobbágyfiúból lett huszárcapitány
- ✓ Taljánországban (Itáliában) is járt
- ✓ árva, egy rokona nevelte
- ✓ Juliska

Petőfi Sándor: János vitéz

Összefoglalás

A helyszínek

Figyeljétek meg az országok elhelyezkedését a Petőfi műve alapján készült mesetérképen, majd a valós térképen!

Kép forrása: FAZEKAS et al (szerk.), Irodalmi atlasz az 5-12. évfolyam számára, Cartographia Studium, Kolozsvár, 2014, 29 old.

Összegezve

- a történet a faluból indul és Tündérországra ér véget
- a valós világtól tart a mesebeli világ felé
- fokozatosan szaporodnak a mesei elemek
- az első vándorút alatt a valós helyszíneket színesítik a valótlan, irreális elemek
- a második vándorút helyszínei már teljesen mesebeliek: Óriásország, Sötétség országa, Tündérország

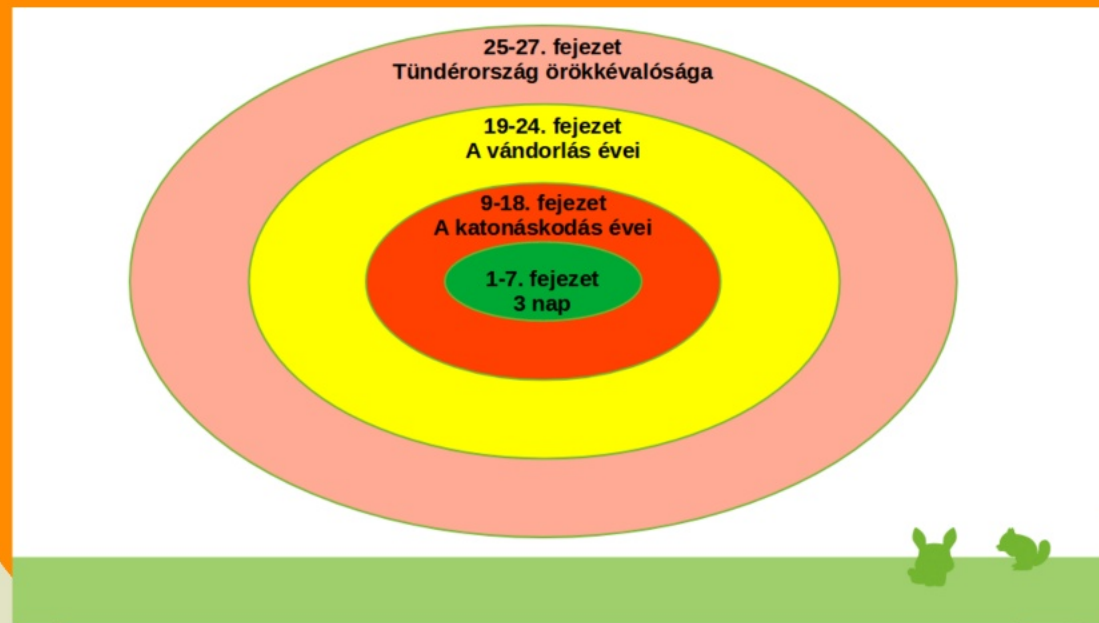
Petőfi Sándor: János vitéz

Összefoglalás

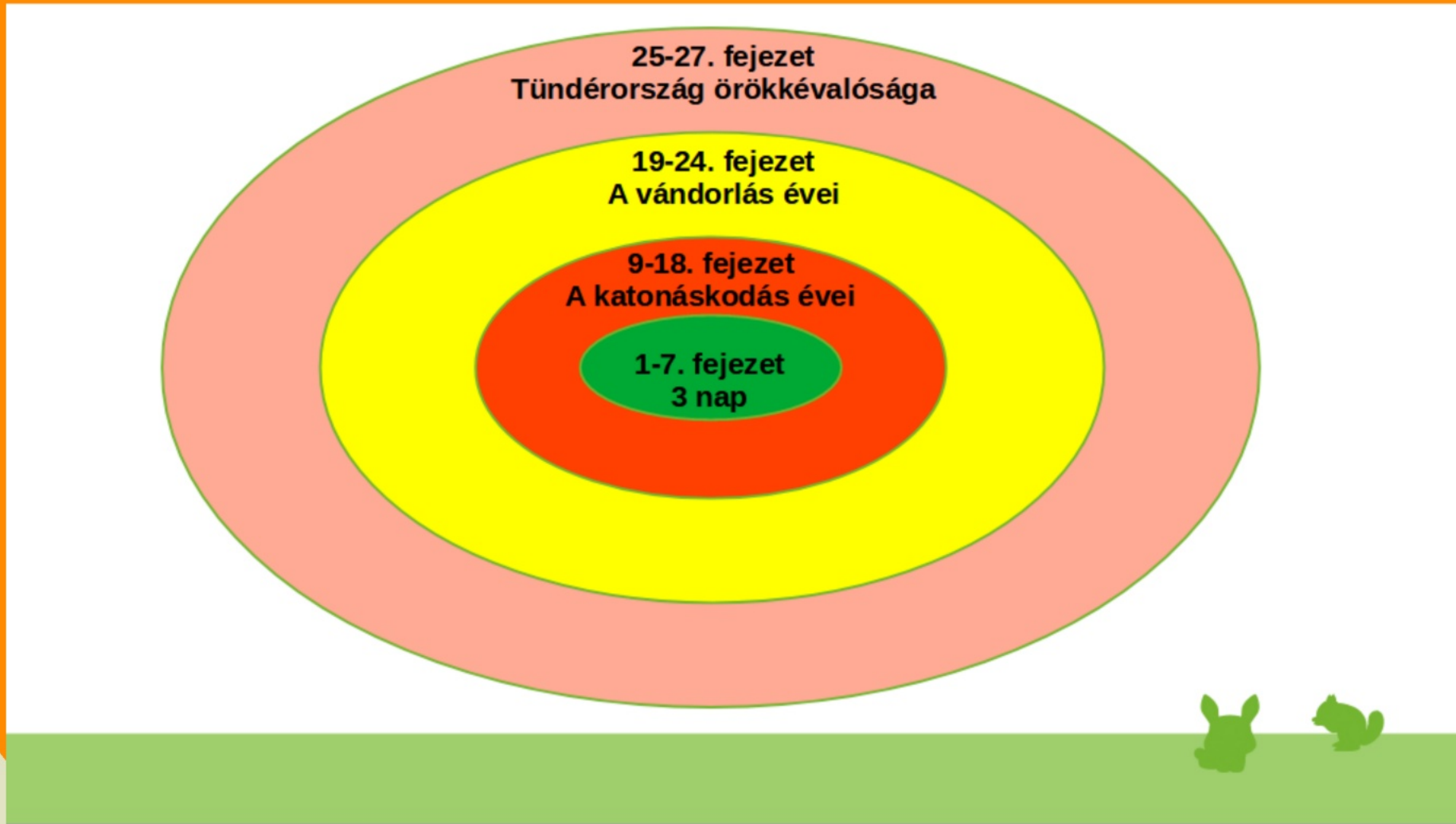

Az idő

Figyeljétek meg az alábbi ábrát!

Figyeljétek meg az alábbi ábrát!

Összegezve

- előre haladó, lineáris, kivéve:
- 14. fejezet - visszaemlékezés
- az első részekben az időpontok nagyon fontosak, a főhős lelkiállapotával vannak összhangban: „tüzesen süt le a nyári nap sugára” , „piroslott az este”, „az idő járása éjfél lehetett már”
- az első vándorút során kevésbé fontos: „ment a sereg csak ment, ment mendegélt”
- második vándorút: az időnek már nincs jelentősége, az idő is meseivé válik: „Ment, tudj Isten hány országon keresztül...”, „vándorolgatott...”
- egyre távol az idő, a valótól a mesei felé halad

Petőfi Sándor: János vitéz

Összefoglalás

Mesei motívumok

- hátrányos helyzetű hős
- vándorút
- próbák
- megmenti a királylányt
- segítők, akadályozók
- a csoda: Iluska életre kel
- a jó megküzd a gonosszal
- mesei igazságszolgáltatás

hétig vitte az óriás
Tündérország felé

oroszlán

3

próba

medve

mesebeli ország

kapu

királyság felajánlása

3 x 3 próba

9

1

éjfél

2

zsivány

„Vidd, kegyelmes urunk, magaddal e sípot,
S ott leszünk, mihelyest jobbágyidat hívod.”

„Te egyetlen kincsem! hamva kedvesemnek!
Mutasd meg az utat, én is majd követlek.”

Petőfi Sándor: János vitéz

Összefoglalás

Nyelvezete

- a szereplők a nép nyelvén beszélnek
- ízes szólásokat, kifejezéseket használnak
- a történet elbeszélése is ilyen módon történik, ezért nyelvezete a régi népmesékhez is hasonló
- a költői kifejezés eszközeinek (szóképek, stílusalakzatok) használata a leírásokban

Régies
kifejezések,
szerkezetek

Megoldás

Hogy mondanánk ma?

- a. „Hanem most már elég, hallja-e kend, anyjuk?”
- b. „Becstelen teremtés! gyalázatos pára!”
- c. „Ezek után kimúlt az árnyékvilágból.”
- d. „Hát Jánost mi érte, szerencse vagy ínség? ”
- e. „Nem volt éj, nem vezett ki szeme világa.”
- f. „Ez a világ aligha csárdában nem ég.”

Te tisztességtelen nőszemély!

„Most már elég legyen, asszonyom!”

Nem volt éjszaka, nem vakult meg.

Ezután meghalt.

Jól járt ezzel János vagy sem?

Ez a lámpa egy kocsmában ég.

Megoldás

a. „Hanem most már elég, hallja-e kend, anyjuk?”

„Most már elég legyen, asszonyom!”

b. „Becstelen teremtés! gyalázatos pára!”

Te tisztességtelen nőszemély!

c. „Ezek után kimúlt az árnyékvilágból.”

Ezután meghalt.

d. „Hát Jánost mi érte, szerencse vagy inség? ”

Jól járt ezzel János vagy sem?

e. „Nem volt éj, nem veszett ki szeme világa.”

Nem volt éjszaka, nem vakult meg.

f. „ Ez a világ aligha csárdában nem ég ”

Ez a lámpa egy kocsmában ég.

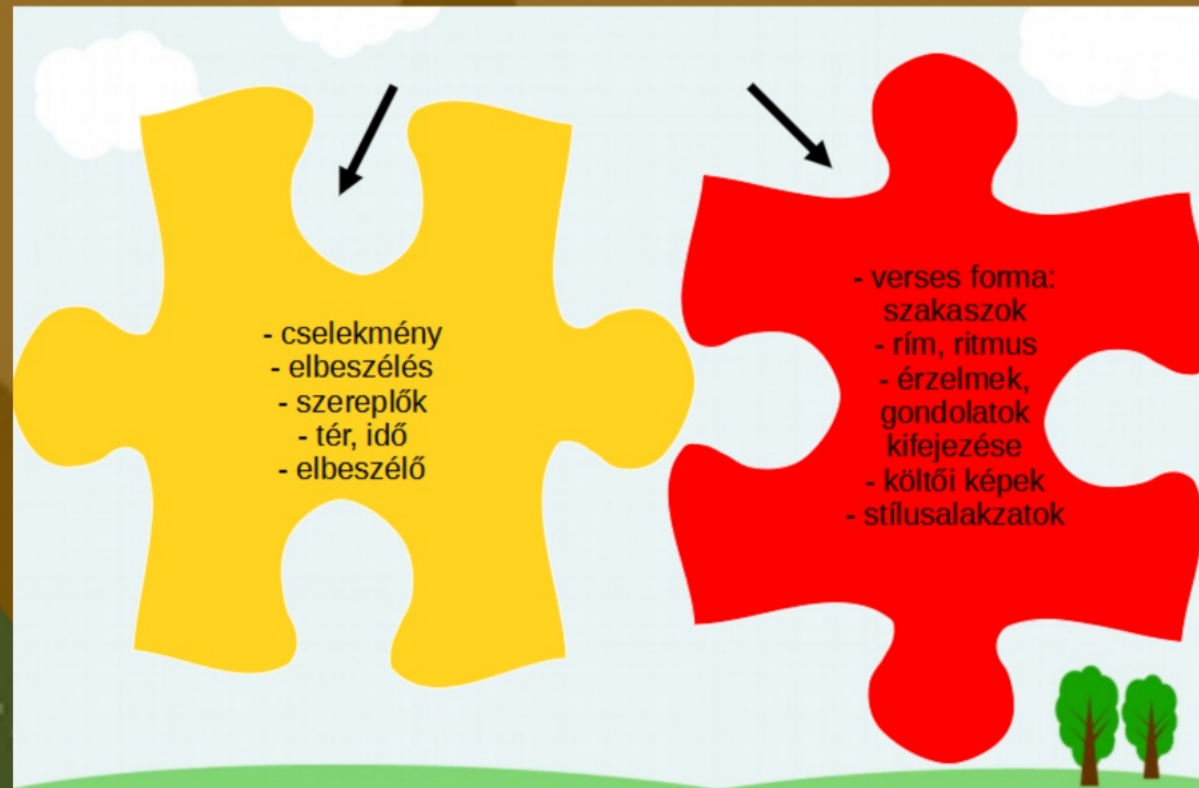
Petőfi Sándor: János vitéz

Összefoglalás

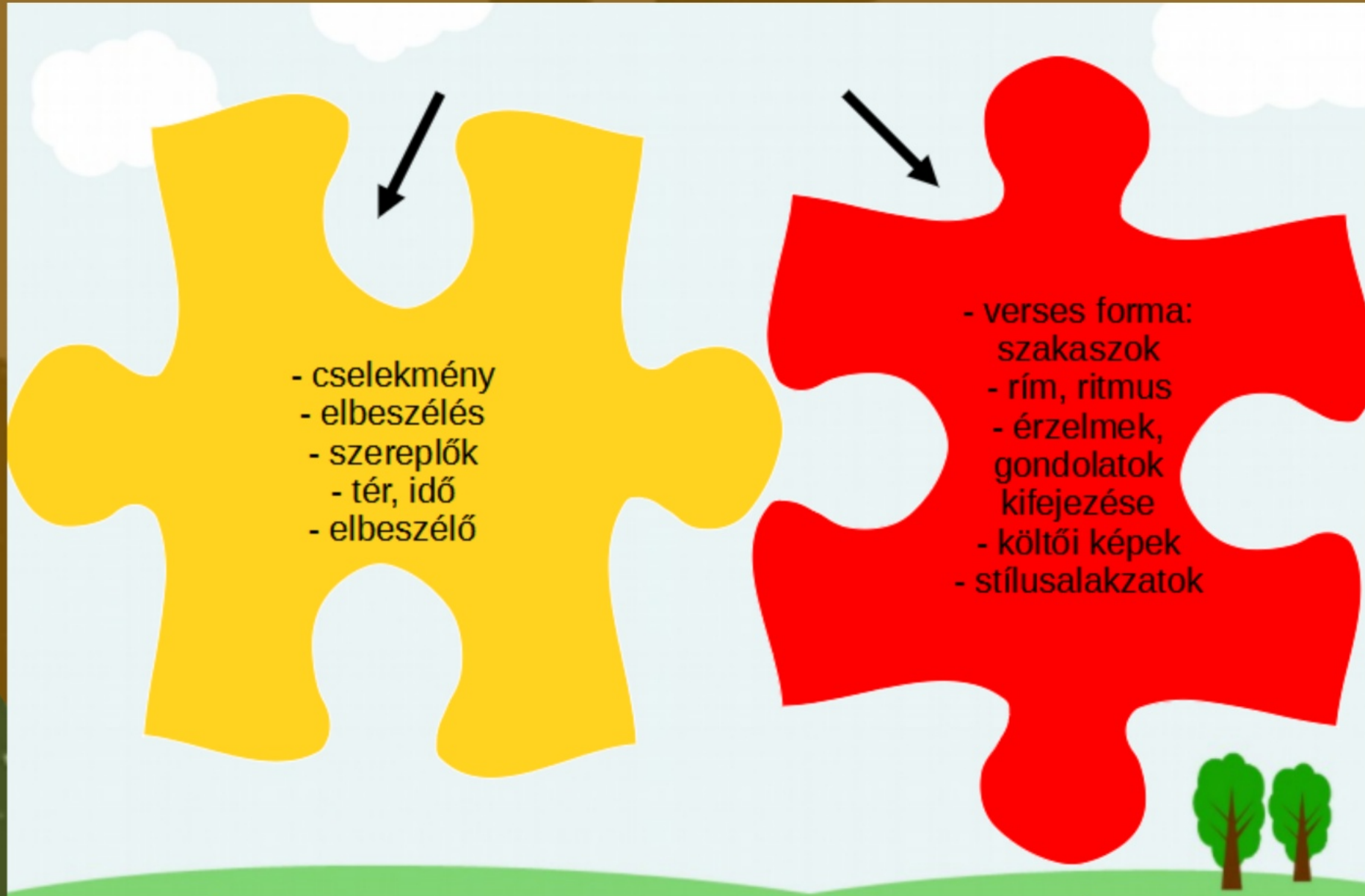

Műfaja

Elbeszélő költemény

Elbeszélő költemény

Petőfi Sándor: János vitéz

Összefoglalás

A képanyag
forrása

„De a János vitéz az, amit az ember szeretne odaajándékozni külföldi ismerőseinek, hogy megérezzék a magyar népjelleg melegségét, humorát, semmihez sem fogható báját, hogy megérezzék a magyar szív verését. Ebben a műben csodálatosan együtt van a magyar föld valósága és a magyar lélek álma. Ilyesmi, mint a János vitéz, a legnagyobbaknak is csak egyszer sikerül.”

Szerb Antal

Szakirodalom

Köszönöm a figyelmet!

„De a János vitéz az, amit az ember szeretne odaajándékozni külföldi ismerőseinek, hogy megérezzék a magyar népjelleg melegségét, humorát, semmihez sem fogható báját, hogy megérezzék a magyar szív verését. Ebben a műben csodálatosan együtt van a magyar föld valósága és a magyar lélek álma. Ilyesmi, mint a János vitéz, a legnagyobbaknak is csak egyszer sikerül.”

Szerb Antal

Köszönöm a figyelmet!

Szakirodalom

1. PATAKI Enikő - FISÁR Erika, Magyar nyelv és irodalom (anyanyelv) V. osztály, Corvin, Déva, 2017,179-192.
2. BARTALIS et al, Magyar nyelv és irodalom (anyanyelv) V. osztály, Kreatív, Marosvásárhely, 2017, 78-80.
3. POSTA István - PETŐ Gyöngyi, Sokszínű irodalom, Mozaik Kiadó, Szeged, 2009, 64-130.
4. SZABÓ Gézáné - VIRÁG Gyuláné, Irodalom az általános iskola 5. osztálya és a 11. éves korosztály számára, Apáczai Kiadó, Celldömölk, 2005, 58-87.
5. FAZEKAS et al (szerk.), Irodalmi atlasz az 5-12. évfolyam számára, Carthographia Studium, Kolozsvár, 2014, 29 old.
6. https://www.nkp.hu/tankonyv/irodalom_5_nat2020/fejezet_02_osszefoglalas
7. <https://www.sopronmedia.hu/cikkek/ki-volt-az-igazi-janos-vitez>
8. https://hu.wikipedia.org/wiki/Pet%C5%91fi_S%C3%A1ndor#Tanul%C3%B3k%C3%A9vei

